

DRUGOSTOPENJSKI
DVOPREDMETNI PEDAGOŠKI
MAGISTRSKI ŠTUDIJSKI
PROGRAM

Oddelek za slovenistiko FF UL

**DRUGOSTOPENJSKI DVOPREDMETNI PEDAGOŠKI
MAGISTRSKI ŠTUDIJSKI PROGRAM
SLOVENISTIKA
UNIVERZA V LJUBLJANI, FILOZOFSKA FAKULTETA**

Predstavitev študijskega programa:

1. Podatki o študijskem programu

- Drugostopenjski dvopredmetni pedagoški magistrski študijski program *Slovenistika* traja 2 leti (4 semestre) in obsega skupaj 60 kreditnih točk. 120 kreditnih točk obsegata oba dvopredmetna študijska programa skupaj.
- Študijski program ima predviden pedagoški modul, ki ga sestavljajo skupni pedagoški predmeti, slovenistični pedagoški predmeti in pedagoška praksa. Poleg tega ima študijski program dve smeri, jezikoslovno in literarno.
- Po uspešno opravljenih študijskih obveznostih pridobi diplomantka oziroma diplomant drugostopenjskega pedagoškega dvopredmetnega študijskega programa strokovni naslov *magister profesor slovenistike in ... oz. magistrica profesorica slovenistike in ...* Ustrezna okrajšava za naziv je *mag. prof. slov. in ....*

2. Temeljni cilji programa in splošne kompetence, ki se pridobijo s programom

Drugostopenjski pedagoški dvopredmetni študijski programi izobražujejo študente in študentke na splošnem humanističnem področju in jih hkrati usposobijo za prenos usvojenega znanja v različne vrste in oblike izobraževanja na vseh šolskih stopnjah. Diplomantke in diplomanti drugostopenjskih pedagoških dvopredmetnih študijskih programov si pridobijo znanja in usposobljenosti iz dveh predmetov in temeljnih pedagoških vedenj. Poleg ciljev, ki jih dosegajo na omenjenih področjih, so diplomanti in diplomantke usposobljeni za kompetentno delo pri pouku v osnovnih in srednjih šolah ter v drugih izobraževalnih ustanovah. Poleg tega lahko načrtujejo in izvajajo najzahtevnejša dela v različnih šolskih in obšolskih dejavnostih. Dvopredmetnost omogoča sposobnost intra- in interdisciplinarnega prenosa pri uporabi znanj, metodologije, razumevanja znanstvenih in pedagoških metod, pristopov ter procesov. Kombinacija humanističnih znanj s pedagoškimi omogoča diplomantom in diplomantkam razvijanje socialno-etične refleksije, strokovne kritičnosti in odgovornosti pri delu z ljudmi in informacijami, pri sodelovanju v skupnosti ter zavezanost profesionalni etiki. Pedagoški dvopredmetni študijski programi širijo nabor zaposlitvenih možnosti, saj diplomanti in diplomantke obvladajo dve strokovni področji.

Temeljni cilj predlaganega dvopredmetnega pedagoškega študijskega programa *Slovenistika* je usposabljanje bodočih profesorjev slovenskega jezika in književnosti, zato diplomanti s področja slovenskega jezika in književnosti, s poudarkom na vzgojno-izobraževalnih vedah, pridobijo kvalitetno družboslovno in humanistično izobrazbo, ki jo ravno povezava z drugim predmetnostrokovnim področjem širi in bogati.

Splošne kompetence

- logično, abstraktno, analitično, sintetično, divergentno in asociativno razmišljanje;
- razumevanje, analiza, povzemanje in kritično ovrednotenje različnih besedil in stališč;
- kritično ovrednotenje pridobljenega strokovnega znanja;
- strokovno ustrezno in učinkovito izrabljanje razpoložljivih sodobnih informacijsko-komunikacijskih tehnologij in danosti za iskanje, izbiro (selekcijo), obdelavo/uporabo in nadaljnje posredovanje informacij;
- interdisciplinarno povezovanje pridobljenega znanja in kompetenc na osnovi splošne razgledanosti in poznavanja akademskih področij;
- prepoznavanje in upoštevanje za določeno kulturo ali (družbeno) skupino specifične tradicije v komunikaciji;
- uporaba svojega znanja in metodoloških rešitev za reševanje novih problemov in nalog (»transferne kompetence«);
- smiselno zastavljanje (in reševanje) kompleksnih vprašanj, še posebej v zvezi z jezikom in literaturo;
- preučevanje problema z različnih zornih kotov in njegovo interdisciplinarno reševanje, tudi v večkulturnem okolju;
- samostojno, samoiniciativno in inovativno reševanje problemov oz. iskanje realno izvedljivih rešitev;
- samostojno načrtovanje, organiziranje in obravna tema v obliki projektov, tudi v sodelovanju z drugimi (v skupinah, timsko delo);
- interpretiranje raziskovalnih rezultatov na višji ravni, razumevanje soodvisnosti znanstvenih spoznanj in dosežkov ter kritično ovrednotenje svojih in tujih dosežkov in spoznanj;
- razumljivo, prepričljivo, sporazumevalnemu položaju ustrezno in jezikovno pravilno ubesedenje/ubesediljenje svojih strokovnih in širših spoznanj v strokovnem (tudi poljudnoznanstvenem), znanstvenem, publicističnem ali propagandnem besedilu;
- konstruktivno sodelovanje v javnih (strokovnih ali publicističnih) pogovorih, povezanih z ožjo slovenistično ali splošnejšo temo;
- argumentirano, logično in prepričljivo predstavljanje svojih stališč v govorjenih ali pisnih diskusijah in pogajanjih;
- prevzemanje odgovornosti za vodenje in usklajevanje najzahtevnejših strokovnih nalog;
- sposobnost etične samorefleksije, občutljivosti za etična merila in zavezanosti k profesionalni etiki;
- skrb za lasten poklicni/strokovni razvoj (pripravljenost za dodatno usposabljanje in vseživljenjsko učenje);
- dejavno sooblikovanje slovenskega kulturnega prostora.

Splošne učiteljske kompetence

- usposobljenost za učinkovito poučevanje v smislu razumljivega posredovanja strokovno-predmetnih vsebin učencem, ustreznega povezovanja ciljev učnih načrtov, vsebin, načinov učenja in razvoja učencev, učinkovitega načrtovanja, organizacije in izvajanja učne aktivnosti, spodbujanja aktivnega in neodvisnega učenja pri učencih ter sodelovalnega učenja in obvladovanja principov raziskovanja na pedagoškem področju z namenom izboljšanja lastne pedagoške prakse;
- ustrezno preverjanje in ocenjevanje znanja ter spremljanje napredka učencev v smislu dajanja konstruktivne povratne informacije na področjih usvajanja strategij učenja, učenja socialnih veščin, bralne in informacijske pismenosti ter seznanjanja staršev in drugih odgovornih oseb o napredku učenca;
- usposobljenost za učinkovito komunikacijo z učenci in vodenje učne ure v spodbudnem okolju v smislu oblikovanja pravil za vedenje in disciplino v razredu, ki temeljijo na spoštovanju vseh udeležencev, uporabe ustreznih strategij za reševanje situacij, ki so posledice neprimernega vedenja, agresije ter dajanja vsem učencem enake možnosti in prepoznavanja njihovih individualnih posebnosti;
- upoštevanje etičnih načel in zakonskih določil, povezanih z lastnim profesionalnim področjem;
- sodelovanje z drugimi učitelji in sodelavci na šoli;
- vključevanje v različne aktivnosti na področju izobraževanja;
- usposobljenost za načrtovanje, spremljanje, vrednotenje in uravnavanje lastnega profesionalnega razvoja;
- razvijanje strategij za vseživljenjsko učenje;
- spodbujanje vztrajnosti in samovrednotenja pri učencih;
- razvijanje informacijske pismenosti ter komunikacijskih in socialnih veščin pri učencih.

Predmetnospecifične kompetence, ki se pridobijo s programom

a) slovenistične

Po 2. stopnji študija slovenistike so diplomanti zmožni:

- globlje razumeti temeljne jezikoslovne smeri;
- razumeti in opisati jezikovne pojave v njihovi sistemski, socialni, psihološki in zgodovinski povezanosti;
- razumeti jezik kot sredstvo in rezultat simbolne interakcije v njegovi spoznavni (kognitivni), čustveni (emocionalni), ustvarjalni (kreativni) in družbeni (socialni) funkciji;
- razumeti in sooblikovati knjižnojezikovno normo in njeno delovanje;
- dejavno spremljati jezikovnopolitično in jezikovnokulturno dogajanje;
- strokovno ustrezno samostojno analizirati in kritično presojati govorno/zapisano besedilo z različnih vidikov ter rabo in vlogo jezikovnih sredstev glede na širši kontekst;
- izbirati glede na govorni položaj ustrezne socialne, funkcijske in prenosniške zvrsti ter besedilne vrste;

- prirejati/preoblikovati besedila ene vrste glede na različne govorne položaje (namen, naslovnika, prenosnik itd.);
- učinkovito govorno ali pisno ubesediti različne teme in pri tem tvoriti jezikovno pravilna, koherentna, kohezivna in ustrezna strokovna, publicistična ali propagandna besedila;
- razumeti književna besedila različnih vrst/zvrsti, njihov nastanek in učinkovanje (družbeni, kulturni, estetski, medijski, biografski vidik);
- prepoznati slovensko književno dediščino ter razumeti njene posebnosti v odnosu do sorodnih evropskih in svetovnih literarnih pojavov in procesov;
- prepoznati temeljne in subtilnejše prvine literarnega oblikovanja;
- »prevajati« zahtevnejša starejša slovenska književna besedila;
- reflektirati svoje poznavanje besedila in zavzeti stališče v zvezi z vprašanji literarnega vrednotenja;
- jezikovno pravilno, smiselno in razumljivo, estetsko in retorično učinkovito (glasno) brati/interpretirati oz. predstaviti literarna besedila;
- prepoznati strategije ustvarjalnega/kreativnega pisanja;
- povezovati literarno znanje z védenjem o drugih umetnostih;
- naslovnikom svetovati v zvezi z branjem njim primernih literarnih besedil;
- poznavanja delovanja kulturnih institucij in ustanov;
- načrtovati in voditi študijske krožke, raziskovalne tabore, strokovna srečanja in delavnice;
- načrtovati, organizirati in izvajati javne (kulturne, strokovne in druge) dogodke;
- predstavljati in promovirati slovenski jezik, književnost in kulturo v svojem delovnem okolju;
- sooblikovati stališče javnosti do slovenskega jezika, književnosti in kulture ter vplivati na nacionalno (samo)zavest.

b) specialnodidaktične

- sposobnost ustreznega in razumljivega preoblikovanja in posredovanja jezikoslovnih in literarnovednih spoznanj učencu;
- izbiranje glede na razvojno stopnjo učencev ustrezne učne cilje, vsebine in metode pouka slovenskega jezika in književnosti; z upoštevanjem specifičnih potreb učencev;
- strokovno ustrezno utemeljevanje izbranih učnih ciljev, vsebin in metod s stališča didaktike slovenskega jezika in didaktike književnosti ter na podlagi znanja in razumevanja učnega procesa, kurikularnih zahtev, razvoja otroka na splošno in konkretnih potreb učencev;
- ob uporabi ustreznih meril za vrednotenje neumetnostnih in umetnostnih besedil presojeti njihovo primernost za uporabo pri pouku slovenščine;
- učinkovito uporabljanje učnih sredstev in pripomočkov za pouk slovenščine, tudi informacijsko-komunikacijskih tehnologij, ter njihovo prilagajanje potrebam/interesom učencev;
- načrtovanje in izvajanje učnih enot pouka slovenščine ter njihovo smiselno povezovanje in nadgrajevanje;
- oblikovanje jasnih, spodbudnih in dosegljivih pričakovanj do učencev ter uporabljanje ustrezne strategije spremljanja učenčeve sporazumevalne zmožnosti, sposobnosti literarnega branja in širše kulturne zmožnosti;

- uporabljanje ustrezne strategije preverjanja in oblikovanje meril za ocenjevanje znanja;
- razvijanje pozitivnega odnosa učencev do slovenskega jezika, književnosti in kulture;
- spodbujanje učencev za sporazumevanje v slovenščini ter za vseživljenjsko razvijanje sporazumevalne zmožnosti;
- uporabljanje načel poučevanja slovenščine kot drugega/tujega jezika ter izbiranje ustreznih učnih ciljev, vsebin in metod poučevanja slovenščine kot drugega/tujega jezika;
- načrtovanje in izvajanje pouka slovenščine za odrasle oz. v okviru vseživljenjskega učenja;
- povezovanje jezikovnega in književnega pouka v koherentno celoto ter načrtovanje in izvajanje medpredmetnega povezovanja, tudi v obliki projektne dela;
- spremljanje, raziskovanje in kritično presojanje lastne učne prakse ter iskanje možnosti za njeno izboljšanje;
- kritično razmišljanje o aktualnih specialnodidaktičnih vprašanjih, oblikovanje strokovno utemeljenih stališč in predlogov za spremembe,
- sposobnost učinkovite govorne ali pisne predstavitve svojih in tujih spoznanj in stališč o načelih pouka slovenskega jezika in književnosti ter o njihovi konkretni uresničitvi širši in strokovni javnosti v publicističnem ali strokovnem besedilu;
- na podlagi strokovnih meril presojati in sooblikovati učne pripomočke za pouk slovenščine na vseh stopnjah šolanja in za različne vrste šol,
- odgovorno usmerjanje lastnega strokovnega razvoja v procesu vseživljenjskega učenja.

3. Pogoji za vpis in merila za izbiro ob omejitvi vpisa

V drugostopenjski pedagoški dvopredmetni študijski program Slovenistika se lahko vpiše, kdor je končal:

1. prvostopenjski dvopredmetni univerzitetni študijski program istih disciplin;
2. katerega koli od drugih prvostopenjskih univerzitetnih študijskih programov z drugih strokovnih področij, če je kandidat pred vpisom opravil študijske obveznosti, ki so bistvene za študij na drugi stopnji; te obveznosti se določijo glede na različnost strokovnega področja in obsegajo do 60 KT,
3. študijski program za pridobitev visoke strokovne izobrazbe, sprejet od 1.1.1994 do 11. 6. 2004, z drugih strokovnih področij, če je kandidat pred vpisom opravil študijske obveznosti, ki so bistvene za študij na drugi stopnji; te obveznosti se določijo glede na različnost strokovnega področja in obsegajo do 60 KT.

Kandidat oz. kandidatka lahko predpisane obveznosti opravi med študijem na prvi stopnji, v programih za izpopolnjevanje ali z opravljanjem izpitov pred vpisom v študijski program druge stopnje. Obveznosti določita oba oddelka, ki izvajata program.

Vsaka prošnja se obravnava individualno, individualno se določita tudi obseg in vsebina dodatnih študijskih obveznosti iz temeljnih predmetov, bistvenih za študij na drugi stopnji.

V skladu s 121. členom statuta Univerze v Ljubljani pogoje za vpis na študij za pridobitev izobrazbe izpolnjuje tudi, kdor je končal enakovredno izobraževanje v tujini. Postopek vodi pooblaščen osebna Univerze v Ljubljani, vsebinsko pa o priznavanju v tujini pridobljene izobrazbe odloča senat članice oziroma univerze skladno s 77. oz. 47. členom Statuta UL.

Če bo vpis omejen, bodo kandidati izbrani glede na dosežene točke, izračunane na podlagi:

- povprečne ocene na prvostopenjskem ali dodiplomskem študiju (60 %),
- ocene zaključne seminarske naloge na prvi stopnji ali diplomskega dela (40 %).

4. Merila za priznavanje znanj in spretnosti, pridobljenih pred vpisom v program

Študentom se lahko priznajo tudi znanja, usposobljenosti in zmožnosti, ki jih je kandidat/ka pridobil/a pred vpisom v različnih oblikah formalnega in neformalnega izobraževanja in ki po vsebini in zahtevnosti v celoti ali deloma ustrezajo splošnim oziroma predmetnospecifičnim kompetencam, določenim z drugostopenjskim pedagoškim dvopredmetnim študijskim programom.

Postopek priznavanja neformalno pridobljenega znanja in spretnosti je v celoti usklajen s Pravilnikom o postopku in merilih za priznavanje neformalno pridobljenega znanja in spretnosti, sprejetem 29. maja 2007 na Senatu Univerze v Ljubljani.

Študentje oz. študentke znanja, pridobljena v različnih oblikah formalnega in neformalnega izobraževanja ter izkustvenega učenja (portfolijo, projekti, objave avtorskih del ipd.), izkažejo s spričevali in drugimi listinami, iz katerih je razvidna vsebina in obseg vloženega dela študenta.

Vloga za priznavanje neformalno pridobljenega znanja in spretnosti mora vsebovati:

- spričevala,
- druge listine (različni dokumenti, ki jih izda delodajalec in dokazujejo izkušnje, potrdila o udeležbi na seminarjih in usposabljanjih ipd.),
- portfolijo, v katerem kandidat pripravi svojo biografijo s podatki o izobrazbi, o zaposlitvah ter drugih izkušnjah in znanjih, ki jih je pridobil v preteklosti,
- druga dokazila (izdelki, storitve, objave in druga avtorska dela kandidatov; projekti, izumi, patenti ipd).

Priznana znanja, usposobljenosti oz. zmožnosti se lahko upoštevajo kot opravljene študijske obveznosti znotraj vseh delov študijskega programa. Iz njih pa morata biti jasno razvidna tako vsebina kot obseg vloženega dela študenta, da se lahko znanja ovrednotijo s kreditnimi točkami. Na podlagi individualnih dokumentiranih vlog študentov oz. študentk odloča o priznavanju in vrednotenju tako pridobljenih znanj,

usposobljenosti in zmožnosti Filozofska fakulteta na predlog posameznih oddelkov. Ob tem upošteva Pravilnik o postopku in merilih za priznavanje neformalno pridobljenega znanja in spretnosti, sprejet 29. maja 2007 na Senatu Univerze v Ljubljani, druge določbe statuta Univerze v Ljubljani ter Pravila Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani.

5. Pogoji za napredovanje po programu (usklajeni s 151. členom Statuta Univerze v Ljubljani)

Vsi študijski programi 1. in 2. stopnje na FF se spremenijo tako, da morajo študentje za napredovanje v višji letnik opraviti študijske obveznosti v tolikšnem obsegu, da dosežejo 90 odstotkov KT, predpisanih s predmetnikom (54 od 60 KT) za posamezni letnik.

Kadar gre za izjemne okoliščine (določene v Statutu UL, 153. člen), pa se lahko na podlagi odobrene prošnje vpišejo v višji letnik tudi tisti študentje, ki so opravili 85 odstotkov obveznosti (torej dosegli 51 KT). O tem vpisu odloča Odbor za študentska vprašanja in usmerjanje, pri čemer lahko oddelek poda posvetovalno mnenje. Manjkajoče obveznosti morajo biti opravljene do vpisa v naslednji, višji letnik.

- **Pogoji za ponavljanje letnika:**

V skladu s 152. členom Statuta Univerze v Ljubljani ima študent oz. študentka, ki ni opravil oz. opravila vseh študijskih obveznosti za vpis v višji letnik, določenih s študijskim programom, možnost, da v času študija enkrat ponavlja letnik, če izpolnjuje s študijskim programom določene pogoje za ponavljanje. Pogoj za ponavljanje letnika v okviru predlaganega študijskega programa so opravljene študijske obveznosti v skupnem obsegu 15 KT (25 % skupnega števila KT).

Pogoji za podaljševanje statusa študenta so določeni z 238. členom, pogoji za mirovanje statusa študenta pa z 240. členom Statuta Univerze v Ljubljani.

Študentom in študentkam glede usmerjanja v različne smeri študija, izbire posameznih modulov znotraj študijskih programov in drugih vprašanj, povezanih s študijem, svetujejo predstavniki študentov, tutorji študenti, tutorji učitelji, mentorji posameznih letnikov ter drugi sodelavci ustreznih oddelkov v okviru govorilnih ur.

6. Pogoji za dokončanje študija

Za dokončanje študijskega programa mora študent oz. študentka na obeh dvopredmetnih programih uspešno zaključiti pedagoško prakso in zagovarjati magistrsko delo ter opraviti še vse druge študijske obveznosti, kot jih določa drugostopenjski pedagoški dvopredmetni študijski program, v skupnem obsegu 120 KT.

7. Prehodi med drugostopenjskimi študijskimi programi

Prehodi med študijskimi programi veljajo za vse študijske programe na drugi stopnji (enopredmetne, dvopredmetne) na Filozofski fakulteti.

Prehodi so možni med študijskimi programi iste stopnje, torej 2. stopnje.

Prehodi so možni med študijskimi programi:

- ki ob zaključku študija zagotavljajo pridobitev primerljivih kompetenc;
- med katerimi se lahko po kriterijih za priznavanje prizna vsaj polovica obveznosti po Evropskem prenosnem kreditnem sistemu iz prvega študijskega programa, ki se nanašajo na obvezne predmete drugega študijskega programa.

Študent oz. študentka se lahko vključi v višji letnik drugega študijskega programa, če mu je v postopku priznavanja zaradi prehoda priznanih vsaj toliko in tiste kreditne točke, ki so pogoj za vpis v višji letnik javnoveljavnega študijskega programa.

Za prehod med programi se ne šteje vpis v začetni letnik študijskega programa.

Pri prehodih se lahko priznavajo:

- primerljive študijske obveznosti, ki jih je študent/-ka opravil/-a v prvem študijskem programu;
- neformalno pridobljena primerljiva znanja.

Predhodno pridobljena znanja študent/-ka izkazuje z ustreznimi dokumenti.

V skladu s 5. členom Meril za prehode med študijskimi programi lahko študenti prehajajo tudi z univerzitetnih (nebolonjskih) študijskih programov, sprejetih pred 11. 6. 2004, na bolonjske študijske programe, pri čemer je prehod mogoč:

- le med študijskimi programi istih disciplin in
- če od kandidatovega zadnjega vpisa na univerzitetni študijski program, s katerega prehaja, nista minili več kot 2 leti, vendar pa najkasneje do konca študijskega leta 2015/2016.

O izpolnjevanju pogojev za prehod in priznavanju obveznosti na podlagi individualne prošnje kandidata/-ke in dokazil o opravljenih obveznostih odloča pristojni organ fakultete na predlog oddelka po postopku, ki je določen v Statutu UL.

Če ima študent/-ka opravljene obveznosti na tuji visokošolski instituciji, vloži vlogo za priznanje v tujini opravljenega izobraževanja na predpisanem obrazcu v skladu z Zakonom o vrednotenju in priznavanju izobraževanja in veljavnim pravilnikom. Vlogi priloži predpisane dokumente.

8. Načini ocenjevanja

Načini ocenjevanja oziroma načini preverjanja znanja so določeni za vsak predmet posebej v učnih načrtih (npr.: ustni/pisni izpiti, kolokviji, eseji oziroma seminarske naloge, dnevniki, praktične naloge oziroma izdelki, projekti, reševanje realnih problemov, reševanje odprtih nalog/problemov, vrstniško ocenjevanje, portfolijo ipd.).

Pri ocenjevanju se uporablja naslednja ocenjevalna lestvica, ki je skladna s Statutom univerze v Ljubljani:

- 10 - izjemno znanje brez ali z zanemarljivimi napakami
- 9 - zelo dobro znanje z manjšimi napakami
- 8 - dobro znanje s posameznimi pomanjkljivostmi
- 7 - dobro znanje z več pomanjkljivostmi
- 6 - znanje ustreza le minimalnim kriterijem
- 5 - znanje ne ustreza minimalnim kriterijem

9. Predmetnik drugostopenjskega pedagoškega dvopredmetnega študijskega programa Slovenistika po semestrih

1. LETNIK

Če študent/-ka izbere katerikoli dvopredmetni študijski program druge stopnje na Filozofski fakulteti **v povezavi z dvopredmetnim študijskim programom Pedagogika ali Andragogika**, ne vpisuje predmetov skupnega dela pedagoškega modula (tj. Psihologija za učitelje, Pedagogika, Didaktika, Opazovalna praksa, Obvezni izbirni predmet, v skupnem obsegu 12 KT).

Študent tako v celoti vpiše 60 KT dvopredmetnega programa Pedagogika oz. Andragogika, v drugem dvopredmetnem pedagoškem programu pa manjkajoče kreditne točke v obsegu 12 KT študentu/-ki ponudi na izbiro oddelek, ki ta program izvaja, in sicer v 1. in 2. semestru 1. letnika. Oddelek študentu/-ki v izbor ponudi predmete iz nabora obvezno izbirnih pedagoških predmetov (Raziskovanje učnega procesa, Humanistika in družboslovje), izbirnih pedagoških predmetov pedagoškega modula, izbirnih in obvezno-izbirnih strokovnih predmetov ter zunanjih splošnih predmetov, če so vključeni v ponudbo izbirnih predmetov na FF.

1. letnik

Za p. št.	Ime predmeta	Nosilci	Kontaktne ure					Samostojno delo študenta	Ure skupaj	ECTS	Semester (zimski, letni, celoletni)
			Pred.	Sem.	Vaje	Klinične vaje	Druge obl. št.				
1	Skupni del pedagoškega modula	Različni	75	42,5	32,5			210	360	12	Celoletni
2	Didaktika književnosti 1	Izr. prof. dr. Alenka Žbogar	45					45	90	3	Letni
Skupaj pedagoški modul			120	42,5	32,5			255	450	15	
3	Slovnica znanstvenega in strokovnega jezika	Red. prof. dr. Andreja Žele	15	15				60	90	3	Zimski
4	Obdobja in slogi v slovenski	Izr. prof. dr. Urška	30					60	90	3	Letni

	književnost	Perenič									
5	Izbirni strokovni predmet	Različni	15-30	0-30	0-30			45/60	90	3	Zimski/ Letni
6	Jezikovna politika in jezikovno načrtovanje	Red. prof. dr. Marko Stabej	30					60	90	3	Letni
7	Starejša slovenska književnost	Izr. Prof. dr. Aleksander Bjelčevič	30		15			45	90	3	Letni
Skupaj – nepedagoški predmeti			120/135	15-45	15-45			300/320	450	15	
SKUPAJ			240/ 255	57,5/ 187,5	47,5/ 87,5			555/575	900	30	

* Na vsakega od obeh dvopredmetnih študijskih programov odpade 50% vsebine skupnega dela pedagoškega dela. Študent mora na vsakem od dvopredmetnih študijskih programov na semester pridobiti 6 KT, letno torej 12 KT na eno študijsko smer. Na obeh študijskih smereh skupaj mora študent letno pridobiti 24 KT.

Skupni del pedagoškega modula

1. LETNIK	ST	1. semester							2. semester							SKUPAJ	
		KU					ŠO	KT	KU					ŠO	KT	KT	ΣŠO
		P	V	S	D	Σ			P	V	S	D	Σ				
Psihologija za učitelje	Os	30	15	-	-	45	75	4	15	-	30	-	45	45	3	7	210
Pedagogika	Os	30	5	10	-	45	45	3	-	-	-	-	-	-	-	3	90
Didaktika	Os	30	30	-	-	60	90	5	-	-	-	-	-	-	-	5	150
Andragogika	Os								15	-	15	-	30	60	3	3	90
Opazovalna praksa *	Is								-	15	-	-	15	45	2	2	60
Obvezni izbirni predmet **	Is								30	-	30	-	60	60	4	4	120
SKUPAJ		90	50	10	-	150	210	12	60	15	75	-	150	210	12	24	720

*Opazovalna praksa

1. LETNIK	ST	1. semester							2. semester						SKUPAJ			
		KU					ŠO	KT	KU					ŠO	KT	KT	ΣŠO	
		P	V	S	D	Σ			P	V	S	D	Σ					
Opazovalna praksa pri didaktiki	Is									-	15	-	-	15	45	2	2	60
Opazovalna praksa pri psihologiji	Is									-	15	-	-	15	45	2	2	60
Opazovalna praksa pri pedagogiki Is	Is									-	15	-	-	15	45	2	2	60
Opazovalna praksa pri andragogiki	Is									-	15	-	-	15	30	2	2	60

**Obvezna izbirna predmeta skupnega dela pedagoškega modula

1. LETNIK	ST	1. semester							2. semester						SKUPAJ			
		KU					ŠO	KT	KU					ŠO	KT	KT	ΣŠO	
		P	V	S	D	Σ			P	V	S	D	Σ					
Humanistika in družboslovje	Is	-	-	-	-	-	-	-	-	30	30	-	-	60	60	4	4	120
Raziskovanje učnega procesa	Is	-	-	-	-	-	-	-	-	30	30	-	-	60	60	4	4	120

Nepedagoški slovenistični obvezni strokovni izbirni predmeti. Študent izbere en predmet.

Za p. št.	Ime predmeta	Nosilci	Kontaktne ure					Samostojno delo študenta	Ure skupaj	ECTS	Semester (zimski, letni, celoletni)
			Pre d.	Se m.	Vaj e	Klinič ne vaje	Dru ge obl. št.				
1	Poglavja iz pragmatike	Red. prof. dr. Simona Kranjc	15		30			45	90	3	Zimski
2	Normativno, (jezikovno)zvrstno in besedilnovrstno urejanje besedila	Izr. prof. dr. Hotimir Tivadar		30				60	90	3	Zimski
3	Govorna tehnika	Izr. prof. dr. Hotimir Tivadar	15	15				60	90	3	Letni
4	Slovenska dialektologija	Red. prof. dr. Vera Smole	30					60	90	3	Zimski
5	Jezikovna razčlemba slovenskih besedil do 19. stoletja	Red. prof. dr. Irena Orel	30	15				45	90	3	Zimski
6	Teorija literarnega diskurza	Red. prof. dr. Marko Juvan	30					60	90	3	Letni
7	Dramsko besedilo	Red. prof. dr. Mateja Pezdirc Bartol	30					60	90	3	Letni
8	Verzno besedilo	Izr. prof. dr. Aleksander Bjelčevič	30					60	90	3	Letni
9	Pripovedno besedilo	Red. prof. dr. Alojzija Zupan Sosič	30					60	90	3	Letni
10	Sodobna slovenska kratka proza	Doc. dr. Darja Pavlič	30					60	90	3	Zimski
11	Latinska in nemška književnost na Slovenskem	Doc. dr. Matej Hriberšek	30					60	90	3	Zimski

2. LETNIK

Za p. št.	Ime predmeta	Nosilci	Kontaktne ure					Samos tojno delo študent a	Ure sku paj	EC TS	Semest er (zimski, letni, celoletn i)
			Pre d.	Sem .	Vaj e	Klini čne vaje	Dru ge obl. št.				
1	Didaktika slovenskega jezika 1	Izr. prof. dr. Jerca Vogel	45					45	90	3	Zimski
2	Pedagoška praksa pri didaktiki slovenskega jezika in didaktiki književnosti 1	Izr. prof. dr. Alenka Žbogar, izr. prof. dr. Jerca Vogel,		30				60	90	3	Zimski
3	Pedagoška praksa pri didaktiki slovenskega jezika in didaktiki književnosti 2	Izr. prof. dr. Alenka Žbogar, izr. prof. dr. Jerca Vogel		30				60	90	3	Letni
4	Izbirni strokovni predmeti pedagoškega modula	Različni	30/60	30/45	0/15			90	180	6	Zimski/letni
5	Jezikoslovni magistrski seminar	Red. prof. dr. Simona, red. prof. dr. Marko Stabej, red. prof. dr. Andreja Žele, red. prof. dr. Irena Orel, red. prof. dr. Vera Smole, izr. prof. dr. Hotimir Tivadar, izr. prof. dr. Mojca Smolej		30				60	90	3	Celoletni
6	Literarni magistrski seminar	Red. prof. dr. Miran Hladnik, red. prof. dr. Alojzija Zupan Sosič, izr. prof. dr. Aleksander Bjelčevič, red. prof. dr. Mateja Pezdirc Bartol, izr. prof. dr. Urška Perenič		30				60	90	3	Celoletni
7	Magistrsko delo							270	270	9	celoletni
SKUPAJ			45-75	165-195	15-30			645	900	30	

Izbirni strokovni predmeti pedagoškega modula

Zap. št.	Ime predmeta	Nosilci	Kontaktne ure					Samostojno delo študenta	Ure skupaj	ECTS	Semester (zimski, letni, celoletni)
			Pred.	Sem.	Vaje	Klinične vaje	Druga oblika				
1	Kompetence pri pouku književnosti	Izr. prof. dr. Alenka Žbogar	15	15	15			45	90	3	Zimski
2	Književnost za šolsko rabo	Izr. prof. dr. Alenka Žbogar	30	15				45	90	3	Zimski
3	Izbrana poglavja iz didaktike slovenskega jezika	Izr. prof. dr. Jerca Vogel	15	30				45	90	3	Letni
4	Poučevanje slovenščine kot tujega jezika	Izr. prof. dr. Nataša Pirih	30	15				45	90	3	Letni

10. Podatki o možnostih izbirnih predmetov in mobilnosti

Izbirni strokovni predmeti pedagoškega modula ponujajo dodatno kontekstualno razsežnost obveznih strokovnih predmetov tega modula oz. ponujajo možnost praktične uporabe v obveznem delu pridobljenih teoretičnih spoznanj.

Izbirni predmeti slovenističnega dela pedagoškega modula so tako izbrani iz nabora predmetov, ki jih je FF pripravila za študente pedagoških programov. V slovenistični program so uvrščeni predmeti, ki so namenjeni bodočim učiteljem slovenskega jezika in književnosti, saj poglobljajo njihovo znanje ter jim omogočajo pridobivanje novih kompetenc, usmerjenih tudi na posebna področja poučevanja slovenščine (npr. poučevanje slovenščine za tujce).

Mobilnost

Študent lahko v okviru programov Socrates-Erasmus, CEEPUS in meddržavnih štipendij del študija, primerljiv z matičnim študijskim programom, opravi tudi v tujini.

11. Kratka predstavitev posameznega predmeta

11.1 Skupni predmeti pedagoškega modula

11.1.1 Obvezni predmeti

PSIHOLOGIJA ZA UČITELJE 7 KT

Cilji: Študenti pri predmetu spoznajo temeljne značilnosti in zakonitosti psihičnega razvoja, značilnosti, oblike in dejavnike učenja, komunikacijo in medosebne odnose v šoli, psihološke vidike ocenjevanja in učence s posebnimi potrebami na tak način, da bodo nanje pozorni in jih bodo upoštevali pri poučevanju.

Metode: Kombinacija predavanj, izkustveno zasnovanih vaj in seminarjev (pri katerih je poudarek na samostojni sintezi in predstavitvi spoznanj iz literature, na povezavi izkušenj s teorijo in njihovi kritični presoji) je usmerjena v povezovanje psihološke teorije in učne prakse ter usvajanje osnovnih profesionalnih veščin učitelja.

DIDAKTIKA 5 KT

Cilji in vsebine: Pri splošnem pedagoškem predmetu Didaktika študenti magistrskih pedagoških programov spoznajo temeljne didaktične koncepte (izobraževanje, znanje, pouk, poučevanje) in njihove teoretske opredelitve, medsebojna razmerja ter praktične implikacije. Skozi kombinacijo predavanj, vaj in seminarskega dela spoznajo strukturne dejavnike pouka (učitelj, učenec, učna vsebina, učni cilji) in njihovo vlogo pri oblikovanju in vodenju kakovostnega učnega procesa; razumejo funkcije posameznih didaktičnih faz (etap), učnih oblik in metod ter njihovo

povezanost pri izvajanju pouka ter se uposobijo se za makro- in mikroartikulacijo pouka. Usvojijo temelje kurikularnega načrtovanja in zakonitosti le-tega na vseh ravneh (nacionalni, institucionalni, individualni) in se seznanijo s strukturo in vsebino različnih kurikularnih dokumentov (učni načrti, katalogi znanja). Spoznajo tudi strategije kurikularnega načrtovanja, da jih nato lahko smiselno uporabljajo pri svojem strokovnem delu na vzgojno-izobraževalnem področju, pri čemer razumejo medsebojno prepletenost in soodvisnost učnih ciljev, procesov in vsebin ter poznajo predpostavke in omejitve posameznih kurikularnih strategij.

PEDAGOGIKA 3 KT

Cilji in vsebine: Pri predmetu Pedagogika se študenti seznanijo z osnovnimi pedagoškimi pojmi in koncepti. Poudarek je na razumevanju odnosa med vzgojo, izobraževanjem, discipliniranjem ter manipulacijo in indoktrinacijo. Študenti spoznajo šolo kot posebno družbeno institucijo, ozavestijo možnosti za preprečevanje ideoloških vdorov v šolski kurikulum in spoznajo strokovna načela za oblikovanja vzgojnega koncepta šole. Vzgojno dimenzijo pedagoških procesov študenti bolj poglobljeno spoznajo na področjih spodbujanja prosocialnega in moralnega razvoja ter vzgoje s pomočjo umetniških izkušenj. Posebej se urijo v načrtovanju vzgojne dimenzije pedagoškega dela na različnih predmetnih področjih izobraževanja.

ANDRAGOGIKA 3 KT

Cilji in vsebine: Pri Andragogiki se študenti učijo o andragogiki kot znanosti in njenih temeljnih pojmi, o izobraževanju odraslih kot potrebi družbe, institucij in potrebi posameznika. Poznajo in razumejo oblike sodelovanja pri upravljanju izobraževalnih ustanov. Poznajo in razumejo načela, metode, oblike, tehnike za delo/izobraževanje z odraslimi. Poznajo postopek oblikovanja izobraževalnega programa za odrasle in vrednotenje izobraževanja, itd. Študenti znajo kritično upoštevati razlike med otroki, mladostniki in odraslimi pri njihovem vzgojno izobraževalnem delu (od načrtovanja, organizacije izobraževalnega programa, prek izvedbe do evalvacije). Znajo razvijati pozitiven odnos do odraslih, različnih ciljnih skupin (disocialnih oseb, odraslih s posebnimi potrebami, mlajših odraslih, itd.).

Metode: Predmet se izvaja v obliki predavanj in seminarjev. Seveda je na voljo tudi za tuje študente - obvezno je znanje slovenskega jezika.

11.1.2 Opazovalna praksa (študent izbere opazovalno prakso pri enem izmed predmetov)

Opazovalna praksa pri psihologiji 2 KT

Cilji in vsebine: Namen opazovalne prakse pri psihologiji je, da študent razvija učiteljske kompetence za raziskovanje lastne prakse ter spoznava različne psihološke vidike pouka (npr. razredno vzdušje, komunikacijo učencev med seboj in z učiteljem, učiteljevo vodenje razreda, načine motiviranja učencev ipd.).

Metode: Praksa poteka na osnovnih ali srednjih šolah, pod mentorstvom enega od na šoli zaposlenih strokovnih delavcev, v obsegu 15 ur, in se lahko izvaja razpršeno. Po opravljeni praksi imajo študenti z mentorico na fakulteti konzultacije, na katerih se pogovorijo o poteku prakse in morebitnih dilemah ter strokovnih vprašanjih, s katerimi

so se srečali na praksi. Na koncu študenti napišejo in oddajo poročilo s prakse, v katerem predstavijo svojo prakso, analizirajo strokovne dejavnosti, v katere so bili neposredno vključeni med prakso, in reflektirajo svoje izkušnje.

Opazovalna praksa pri didaktiki 2 KT

Cilji in vsebine: Opazovalna praksa pri didaktiki študentom omogoča zlasti spoznavanje organizacije dela v osnovni ali srednji šoli in spremljanje poteka učnega procesa pri izbranih učnih predmetih. Z opazovanjem in analizo dogajanja v šoli študentje povezujejo in preverjajo teoretična spoznanja, ki jih pridobivajo v času študija, s pomočjo praktičnih strokovnih izkušenj pa pridobivajo tudi podlago za usvajanje novih teoretičnih spoznanj. Ključne dejavnosti v okviru opazovalne prakse so zlasti pregled in analiza šolske dokumentacije, pogovori s strokovnimi in vodstvenimi delavci na šoli ter hospitacije pri pouku in drugih šolskih dejavnostih.

Opazovalna praksa pri pedagogiki 2 KT

Pri opazovalni praksi iz pedagogike se študenti seznanijo s posebnimi preventivnimi ukrepi za zagotavljanje discipline na ravni razreda oziroma šole in jih s pomočjo mentorja ustrezno ovrednotijo. Ob pomoči mentorja natančno opišejo en tipičen vzgojni konflikt in postopke za njegovo razrešitev ter s pomočjo predpisane literature pripravijo analizo reševanja opisanega konflikta. Opišejo pa tudi en primer obravnave učne teme z vidika doseganja vzgojno-socializacijskih ciljev ustreznega predmeta.

Opazovalna praksa pri andragogiki 2 KT

Cilji in vsebine: Študenti povezujejo andragoška znanja in spoznanja s prakso ter prepoznajo andragoške potrebe, načela in upoštevajo pogoje dela, metode in različne tehnike za izobraževanje odraslih v instituciji.

Metode: Študenti dobijo vsa navodila in pomoč pri izbiri in vzpostavitvi stika z institucijo za opazovalno prakso pri andragogiki in navodila glede pisanja poročila s prakse. Študent opravi na izbrani instituciji uvoden razgovor. Na instituciji se mu dodeli strokovni vodja prakse – mentor, s katerim skupaj sestavita časovni načrt dela na praksi. Praksa se lahko izvaja razpršeno (15 ur). Študent na koncu opravljene prakse napiše poročilo s prakse in ga predstavi kot seminar ter ovrednoti prakso pred ostalimi študenti.

Seveda je na voljo tudi za tuje študente - obvezno je znanje slovenskega jezika.

11.2 Splošna izbirna predmeta SDPM

Humanistika in družboslovje 4 KT

Cilji in vsebine: Predmet je zasnovan interdisciplinarno in povezuje teme iz sodobne filozofije in sociologije ter postavlja temelje za razumevanje družbe in družbenega. Študentke in študente seznanja z najpomembnejšimi teoretskimi preseki v zgodovini sociološke misli in z aktualnimi družbenimi problemi in vprašanji. Podaja pregled sodobnih filozofskih smeri in šol s posebnim poudarkom na navezavi filozofije na zgodovino politične misli, psihoanalizo, feminizem in teorijo vzgoje. Poleg osrednjega

vprašanja odnosa posameznica/k – družba bo tematiziral predvsem vprašanja, povezana z položajem posameznice/ka v šoli kot instituciji sistema in ideološkem aparatu države oz. instituciji moderne dobe v navezavi na širša vprašanja družbene (ne)enakosti, enakosti spolov, seksualnosti in enakega obravnavanja različnih verstev, pravičnosti v izobraževanju itn. ter s tem prispeval k razvijanju demokratičnega državljanstva v sodobni pluralni družbi. Predmet je zasnovan tako, da bo prispeval k oblikovanju kritičnega mišljenja in soočanja z novonastalimi oblikami moči in oblasti ter oblikovanju taktik in strategij za odpor.

Raziskovanje učenega procesa 4 KT

Cilji in vsebine: Pri predmetu Raziskovanje učnega procesa študenti pridobijo temeljna znanja s področja raziskovanja izobraževalnega procesa na tak način, da bodo znanja kasneje lahko uporabili pri raziskovanju in izboljševanju lastne pedagoške prakse in pri kritičnem razmisleku o prenosu raziskovalnih spoznanj v prakso. Študenti se tudi naučijo izvajati osnovne postopke za obdelavo, statistično analizo in grafično prikazovanje podatkov s programoma MS Excel in SPSS.

11.3 Predmeti slovenističnega dela pedagoškega modula

11.3.1 Obvezni predmeti

DIDAKTIKA KNJIŽEVNOSTI 1 3 KT

Cilji in vsebine: Pri predmetu se študenti teoretično in praktično usposablajo za poučevanje klasične in sodobne slovenske in prevodne književnosti v okviru pouka materinščine v osnovnih in srednji šolah v skladu s sodobnimi pojmovanji književnosti in pouka. Seznanijo se s temeljnimi sestavinami učiteljeve usposobljenosti za poučevanje književnosti, reflektirajo pomen književnega pouka ter spoznajo didaktično strukturo pouka književnosti. Samostojno oblikujejo cilje uporabljajo strategije bralnega pouka po metodičnem sistemu šolske interpretacije ter po metodi problemsko-ustvarjalnega pouka, oblikujejo cilje in strategije, ki učencem omogočajo dojemati kontekstne sestavine literarnega sistema, ter na podlagi učnega načrta oblikujejo kratkoročne in dolgoročne učne priprave.

Posebnosti: Specialna didaktika se zaradi vsebinskih in didaktičnih posebnosti pouka slovenskega jezika in književnosti pri slovenščini v osnovnih in srednjih šolah deli na Oddelku za slovenistiko na dva predmeta: didaktiko slovenskega jezika in didaktiko književnosti. Teoretski del poteka v drugem letniku magistrskega študija, pedagoška praksa v skupnem trajanju 6 tednov pa je v dvopredmetnem programu nakomerno razporejena skozi oba letnika. Zaradi te kontinuiranosti in postopnosti na obeh področjih predmeta Slovenščina je praksa, ki poteka v osnovnih in srednjih šolah (s slovenskim učnim jezikom), v vsakem letniku zasnovana enotno za oba specialnodidaktična predmeta. Študent pri njej enakomerno spremlja pouk slovenskega jezika in pouk književnosti, sodeluje pri načrtovanju in izvajanju učnih ur pouka jezika in književnosti ter samostojno pripravi en vzorčni/izpitni nastop pri pouku slovenskega jezika in en vzorčni/izpitni nastop pri pouku književnosti. Njegova konzulenta sta med prakso učitelj didaktike slovenskega jezika in učitelj didaktike

književnosti. Učitelj didaktike slovenskega jezika in učitelj didaktike književnosti zato opravita po 3 ure individualnega pedagoškega dela z vsakim študentom.

Metode poučevanja: Skupinsko in individualno delo študentov.

DIDAKTIKA SLOVENSKEGA JEZIKA 1 3 KT

Cilji in vsebine: Študenti se pri predmetu ozaveščajo o različnih vlogah in položaju slovenščine. Spoznajo temeljna načela sodobnega pouka jezika ter jih ponazarjaj s primeri iz prakse. V skladu z načeli sodobnega pouka prvega/maternega jezika določajo učne cilje in izbirajo glede na učne cilje ustrezne ter za svoje učence primerne učne vsebine. Spoznajo različne metode jezikovnega pouka ter v skladu z njimi izbirajo učinkovite strategije dejavnega poslušanja oz. branja ter samostojno načrtujejo dejavnosti/naloge učencev. V skladu z induktivno komunikacijsko metodo pouka načrtujejo dejavno obravnavno neumetnostnih besedil skozi vse faze učnega procesa. Seznanijo se z gradivi za pouk slovenščine ter jih smiselno vključujejo v svoje priprave.

Posebnosti: Specialna didaktika se na Oddelku za slovenistiko deli na dva predmeta: didaktiko slovenskega jezika in didaktiko književnosti. Vsak predmet obsega 50 % iz fonda ur in 50 % KT, ki so v okviru posameznih študijskih smeri na FF namenjene za specialno didaktiko.

Metode poučevanja: Predavanja (interaktivna, frontalna oblika se izmenjuje z individualnim in skupinskim reševanjem problemov, mini nastopi).

PEDAGOŠKA PRAKSA PRI DIDAKTIKI SLOVENSKEGA JEZIKA IN DIDAKTIKI KNJIŽEVNOSTI 1 3 KT

Cilji in vsebine: Študenti ob seminarškem delu aktivno spoznavajo različne možnosti za uresničevanje ciljev sodobnega pouka književnosti ob izbranih vsebinah in z ustrežno metodo dela. Spoznajo uporabo in sestavo učnih načrtov, učnih gradiv za pouk književnosti, priročnikov ter IKT. Ozaveščajo se o možnostih za razvijanje jezikovne in narodne zavesti ter realizacijo (med) kulturne, etične in estetske vzgoje pri predmetu slovenščina. Spoznavajo potek, načrtovanje in vodenje dela pri izbirnih predmetih ter v interesnih dejavnostih, ki jih lahko poučujejo/vodijo kot profesorji slovenščine. Seznanijo se z metodami opazovanja in razčlenjevanja učne ure slovenskega jezika in učne ure književnosti, priprave na pisanje protokola. Po začetku opravljanja pedagoške prakse sproti reflektirajo svoje izkušnje in jih ovrednotijo; po opravljenem izpitnem nastopu na šoli, kjer opravljajo pedagoško prakso, v seminarju zagovarjajo potek učne ure. Spremljajo predstavitve izkušenj in izvedenih učnih ur drugih študentov ter jih kritično vrednotijo.

Med individualno prakso, kjer študentovo delo spremlja in usmerja izbrani učitelj mentor, profesor slovenščine na OŠ ali SŠ, v sodelovanju s fakultetnim učiteljem didaktike slovenščine, študent izvaja: opazovanje in razčlenjevanje jezikovnega in književnega pouka pri učiteljih mentorjih na osnovnih in/ali srednjih šolah, hospitiranje pri zunajrazrednih dejavnostih; načrtovanje krajših intervencij in vključevanje v pouk; mini nastope in/ali celourne nastope pri mentorjevih urah književnosti; samostojni izpitni nastop pri pouku književnosti.

Posebnosti: Specialna didaktika se zaradi vsebinskih in didaktičnih posebnosti pouka slovenskega jezika in književnosti pri dvopodročnem predmetu Slovenščini v osnovnih in srednjih šolah deli na Oddelku za slovenistiko na dva predmeta: didaktiko slovenskega jezika in didaktiko književnosti. Vsak predmet v teoretskem delu (predavanja, vaje, seminarji) obsega 50 % iz fonda ur in 50 % KT, ki so v okviru posameznih študijskih smeri na FF namenjene za specialno didaktiko. Zaradi te kontinuiranosti in postopnosti na obeh področjih predmeta Slovenščina je praksa, ki poteka v osnovnih in srednjih šolah (s slovenskim učnim jezikom), v vsakem letniku zasnovana enotno za oba specialnodidaktična predmeta. Njegova konzulenta sta med prakso učitelj didaktike slovenskega jezika in učitelj didaktike književnosti.

Metode poučevanja: Vsebine se usvajajo dvodelno, v seminarju in na individualni strnjeni pedagoški praksi.

PEDAGOŠKA PRAKSA PRI DIDAKTIKI SLOVENSKEGA JEZIKA IN DIDAKTIKI KNJIŽEVNOSTI 2 3 KT

Cilji in vsebine: Vsebine se usvajajo dvodelno, v seminarju in na individualni strnjeni pedagoški praksi. Študenti ob seminarskem delu aktivno spoznavajo različne možnosti za uresničevanje ciljev sodobnega pouka jezika ob izbranih vsebinah in z ustrežno metodo dela; uporabo in sestavo učnih načrtov, učnih gradiv za pouk jezika, priročnikov ter IKT. Razmišljajo o možnostih za kontinuirano razvijanje jezikovne in narodne zavesti ter realizacijo (med) kulturne, etične in estetske vzgoje pri predmetu slovenščina. Seznanjajo se z možnostmi za uresničevanje učne diferenciacije pri pouku slovenskega jezika in književnosti ter jih skušajo vključevati v svoje učne ure. Sodelujejo pri načrtovanju in vodenju izbirnih predmetov ter interesnih dejavnosti.

Na individualni strnjeni praksi spoznavajo delo, naloge in odgovornost učitelja slovenščine (v šolah s slovenskim učnim jezikom), in sicer tako, da opazujejo in analizirajo pouk slovenskega jezika in književnosti na izbrani osnovni in/ali srednji šoli; opazujejo, reflektirajo in načrtujejo potek sodobnega jezikovnega pouka skozi vse faze ter ob uporabi različnih metod in oblik dela. Seznanijo se z mentorjevim načinom preverjanja in ocenjevanja ter ga presojujejo na podlagi svojega znanja o načelih vrednotenja. Sodelujejo pri izvedbi mentorjevih učnih ur iz slovenskega jezika in iz književnosti s krajšimi vključitvami/intervencijami; opravijo nekaj samostojnih mini nastopov in/ali celournih nastopov pri pouku slovenskega jezika ter vzorčni izpitni nastop pri pouku slovenskega jezika. Med prakso lahko hospitirajo pri zunajrazrednih dejavnostih, opazujejo mentorjevo izvajanje izbirnih predmetov in interesnih dejavnosti ter spoznavajo širše življenje šole.

Po začetku opravljanja pedagoške prakse v pogovoru z mentorjem na šoli in v seminarju sproti reflektirajo svoje izkušnje in jih ovrednotijo. V seminarju po opravljenem izpitnem nastopu tudi zagovarjajo potek svoje učne ure in spremljajo predstavitve izkušenj in izvedenih učnih ur drugih študentov ter jih kritično vrednotijo. Ob tem razmišljajo tudi o pomenu pouka slovenščine pri oblikovanju sporazumevalne zmožnosti, razvijanju funkcionalne, kulturne in kritične pismenosti ter širših kulturnih in medkulturnih kompetenc učencev.

Posebnosti: Specialna didaktika se zaradi vsebinskih in didaktičnih posebnosti pouka slovenskega jezika in književnosti pri slovenščini v osnovnih in srednjih šolah

deli na Oddelku za slovenistiko na dva predmeta: didaktiko slovenskega jezika in didaktiko književnosti. Zaradi te kontinuiranosti in postopnosti na obeh področjih predmeta Slovenščina je praksa, ki poteka v osnovnih in srednjih šolah (s slovenskim učnim jezikom), v vsakem letniku zasnovana enotno za oba specialnodidaktična predmeta. Njegova konzulenta sta med prakso učitelj didaktike slovenskega jezika in učitelj didaktike književnosti.

Metode poučevanja: Vsebine se usvajajo dvodelno, v seminarju in na individualni strnjeni pedagoški praksi.

11.3.2 Izbirni predmeti

Poučevanje slovenščine kot tujega jezika 3 KT

Vsebina: Temeljni pojmi področja slovenščine kot TJ. Proces učenja in poučevanja slovenščine kot tujega jezika. Dejavniki jezikovnega usvajanja in učenja. Ravni jezikovnega znanja. Komunikacijski pristop pri poučevanju slovenščine kot TJ. Metode poučevanja, razlaga, dajanje navodil. Delo z besedilom. Sporazumevalne dejavnosti: branje, poslušanje, govorjenje, pisanje. Dejavnosti pri pouku slovenščine kot tujega jezika. Učenje izgovorjave, besedišča, slovnice. Teme, situacije, pojmi, jezikovne funkcije. Testiranje znanja slovenščine kot J2/TJ. Gradiva za učenje, poučevanje in testiranje. Načrtovanje in izvedba pouka. Opazovanje in analiza pouka.

Metode poučevanja: predavanja, seminarji, raziskovalni seminarji, individualne naloge, vodeni individualni študij, aktivno (refleksivno) poučevanje, simulacije, igre vlog.

Književnost za šolsko rabo 3 KT

Vsebina: Vloga in pomen pouka književnosti v 21. stoletju. Šolski literarni kanon glede na učne cilje, metode in vsebine pouka književnosti. Prednosti in slabosti recepcijske teorije za poučevanje slovenske in tuje prevodne književnosti. Pregled temeljnih slogovnih smeri oz. obdobji slovenske in tuje prevodne književnosti, primerne in/ali predpisane za šolsko obravnavo. Kontekstualizacija šolskih književnih vsebin. Periodizacija slovenske književnosti za šolsko rabo ob primerjavi s tujo prevodno. Dejaven stik s šolskimi kanonskimi književnimi besedili in priprava na delo v razredu. Sodobne oblike pouka književnosti: komunikacijski in problemsko-ustvarjalni pouk.

Metode poučevanja: predavanja z diskusijo, timsko delo (npr. delo v dvojicah/skupinah, okrogle mize), praktično delo (npr. modeli raziskav, sestavljanje vprašanj in nalog, strukturiranje učenčevih dejavnost).

Izbrana poglavja iz didaktike slovenskega jezika 3 KT

Cilji in vsebina: Predmet Izbrana poglavja iz didaktike slovenskega jezika nadgrajuje znanje in zmožnosti, ki so jih študenti pridobili v okviru predmetov Didaktika

slovenskega jezika 1 in Didaktika slovenskega jezika 2. Študenti pri njem poglobljen spoznavajo strategije učinkovite rabe slovenščine kot učnega jezika v njegovi spoznavni in odnosni funkciji ter jih ustrezno uporabljajo ob usmerjanju učenčevega spoznavanja in pri preprečevanju konfliktov. Spoznajo formativno spremljanje in alternativne možnosti preverjanja znanja pri pouku prvega/maternega jezika in jih ponazarjajo s primeri iz prakse. Razumejo vlogo knjižnega jezika in drugih različic slovenščine v šoli, sodobni družbi in dijakovem osebnem življenju, predvidevajo temeljne jezikovne in sporazumevalne značilnosti učencev, ki pripadajo različnim socialnim ali geografskim skupinam govorcev slovenščine kot prvega jezika, ter ob načrtovanju obravnave izbrane teme upoštevajo njihove značilnosti. Seznanijo se z značilnostmi nekaterih skupin učencev s posebnimi potrebami ter z možnostmi prilagajanja vsebin, metod in strategij jezikovnega pouka njihovim potrebam.

Metode poučevanja: predavanja z diskusijo, timsko delo (npr. delo v dvojicah/skupinah, okrogle mize), samostojno seminarsko delo.

Kompetence pri pouku književnosti 3 KT

Vsebina: Značilnosti literarnega branja, vrste/spoznavno sprejemne stopnje in izrazne oblike odzivanja, vrste bralcev glede na bralni razvoj in bralne zmožnosti, branje kot učenje branja, branje ob prostem času.

Govorna interpretacija literarnih besedil kot ustvarjalna dejavnost, faze priprave nanjo in njene oblike: interpretativno branje, recitacija, medijsko (odrsko, filmsko) posredovanje literarnih besedil. Kreativno /ustvarjalno in poustvarjalno pisanje ter pisanje drugotnih besedil (esej, kritika, recenzija ...), faze pisnega procesa in priprave na pisanje. Didaktična načela vključevanja teh dejavnosti v pouk in vodenje izbirnih interesnih dejavnosti.

Metode poučevanja: mini predavanja z diskusijo, krajše seminarske naloge, vaje iz glasnega branja in ustvarjalnega pisanja, simulacije dela z učenci.

11.4 Nepedagoški slovenistični predmeti

11.4.1 Obvezni predmeti

SLOVNICA ZNANSTVENEGA IN STROKOVNEGA JEZIKA 3 KT

Vsebina: Opredelitev searlovskopragmatičnofunkcijske ločitve strokovnega jezika od znanstvenega – gre za abstrakcijo besedilnih lastnosti – in s tem vzpostavitev razmerja s praško strukturalno funkcionalistično teorijo jezikovne zvrstnosti. Vplivanjsko-učinkovalne prvine strokovnega jezika in razločevalnost glede na znanstveni jezik, povezovalnost zlasti s publicističnim jezikom kot prototipom vplivanjsko-učinkovalne vloge jezika. Razločevalne lastnosti znanstvenega jezika glede na strokovni jezik tako na ravni lastnosti koreferenčnih vezi, njihovega izvora, izrazne podobe in funkcije (slovarsko-besedilnega pomena). Sistemizacija (jezikovnosistemska predvidljivost) obvestilnega jedra zlasti na podlagi pomenske tipologije stavčnih členov, predvsem pa stavčnih zgradb.

Metode poučevanja: Predavanja, seminar.

JEZIKOVNA POLITIKA IN JEZIKOVNO NAČRTOVANJE 3 KT

Vsebina: Metodologija kvalitativnega in kvantitativnega sociolingvističnega raziskovanja. Opredelitev jezikovne politike in njenega razmerja do jezikovnega načrtovanja v različnih okoliščinah. Načrtovanje in udejanjanje statusa slovenskega jezika v enojezičnih, dvojezičnih in večjezičnih okoljih. Načrtovanje jezikovne zmožnosti slovenščine kot prvega, kot drugega in kot tujega jezika. Načrtovanje tujejezične zmožnosti slovenskih govorcev. Jezikovna infrastruktura za slovenščino. Jezikovne pravice kot specifične temeljne človekove pravice. Jezikovna lojalnost, jezikovno prilagajanje, jezikovna vitalnost. Simbolična in ideološka razsežnost jezika. Nosilci in ustanove jezikovnega načrtovanja in jezikovne politike v Sloveniji in Evropski uniji. Formalnopravni vidiki statusa slovenščine in drugih jezikov v Republiki Sloveniji. Status, raba in podoba slovenščine zunaj Republike Slovenije. Slovenske jezikovne skupnosti z manjšinskim statusom. Deklarativna in realna jezikovna politika v Evropski uniji.

Metode poučevanja: Predavanja in seminarsko delo.

OBDOBJA IN SLOGI V SLOVENSKI KNJIŽEVNOSTI 3 KT

Vsebina: Opredelitev pojmov književnost, slovstvo, pismenstvo, leposlovje. Srednjeveško slovstvo in pismenstvo v procesu pokristjanjevanja. Humanistični vidik protestantizma, jezikovni nazor in normiranje, reforma cerkve, šolstvo, besedila v in o slovenščini. Protireformacija in barok: plemiška etiketa, tematsko-stilne značilnosti pridige, versko gledališče, znanost. Posvetna književnost razsvetljenstva, prerodne kulturne zamisli na ozadju meščanske revolucije, reforme, praktično in poučno slovstvo, zgodovina, hibridnost elitnega almanaha, dramatika, predromantična poezija, ljudski bukvniki. Estetska avtonomnost v romantiki, etnocentrična in klasična estetika, abecedna in cenzurna vojna, razvoj lirike, obdelava ljudske pesmi, začetek kritike in lit. zgodovine. Programiranje realističnega pripovedništva, pomen kritike, tipi kratke proze, hibridnost romana, postromantična poezija, poetični realizem in naturalizem. Izvor, specifika, žanrska razvitost, slogovna sinkretičnost moderne, evropski estetski in filozofski impulzi, subjektivizem, antimimetičnost, lirizacija. Družbena in duhovna kriza po 1. svet.vojni, revolucija, optimalna projekcija, kontekst avantgard, vpliv psihoanalize, prenavljanje izraza, monataža, groteska, vizija. Socialna orientacija literature med vojnama, krogi kritične inteligence, prenovitvena gibanja, stilna redukcija, prozaizacija, dokumentarnost, historičnost. Modernizem in odpor do kulturne politike, nove filozofske in epistemske paradigme, literatura absurda, neoavantgardni reizem in ludizem, postmodernizem.

Metode poučevanja: Predavanja, seminarske diskusije in referati, samostojno branje leposlovja pri študiju za izpit.

STAREJŠA SLOVENSKA KNJIŽEVNOST 3 KT

Vsebina: Pregled slovenske književnosti od 10. do konca 18. stoletja (na ozadju evropske zgodovine): verske pesmi (božične, velikonočne ..., svetniške, Marijine ...); molitve, pridige ter ostala teološka literatura; posvetne pesmi do Pisanic, Pisanice, Vodnik ...; verska in posvetna drama (liturgične drame, pasijonske igre, Linhart), filozofska in enciklopedična dela: Brižinski spomeniki, Stiški rokopis idr. srednjeveški

rokopisi, Trubar, Krelj, Dalmatin idr., Čandek, Kastelec, rokopisne pesmarice 17. in 18. stoletja, Valvazor, Svetokriški, Basar idr. Vsebina (teološka, posvetna), oblika (verzna, prozna, dramska), funkcija (liturgična idr.) teh del.

Metode poučevanja: Predavanja z diskusijo, seminarji, vaje. Domače branje literarnih del. Strokovne ekskurzije v samostane, knjižnice, arhive, rojstne kraje.

NORMATIVNO, (JEZIKOVNO)ZVRSTNO IN BESEDILNOVRSTNO UREJANJE BESEDILA 3 KT

Vsebina: Poglobitev in utrditev knjižnojezikovne norme in njena smiselna izraba pri sporočanju (kot besedilotvornem procesu), pa tudi njena »kršitev« v smislu jezikovne oz. besedilne zaznamovanosti. posebna pozornost je namenjena poglobitvi in utrjevanju skladske norme in upovedovalnih pravil glede na pisno in govorno uresničevanje, utrjevanje besedotvornega sistema in besedoslovnega znanja v praksi; primerjava uresničevanja skladske norme (posebej besednega reda, stavčne tipologije, rabe časov itd.) in upovedovalnih pravil v posameznih funkcijskih zvrsteh; besedotvorna, besedna in frazeološka ustreznost v besedilih različnih funkcijskih zvrsti; besedilnovrstno urejanje besedila; vprašanje besedilne koherence. Lektoriranje neumetnostih in deloma umetnostnih besedil; pojem t. i. minimalnega popravka; posebne oblike lektoriranja: lektoriranje prevodov; zgoščevalno lektoriranje; lektoriranje zapisanih govornih besedil; temeljna načela lektoriranja.

Metode poučevanja: Seminarско delo.

JEZIKOSLOVNI MAGISTRSKI SEMINAR 3 KT

Vsebina: V seminarju se raziskovalno obravnavajo teme glede na specializacijo profesorja, ki ga je razpisal, zato ima seminar različne jezikovne in jezikoslovne vsebine.

Posebnosti: Različni predavatelji.

Metode poučevanja: Seminarско, timsko in individualno (konzultacije) delo, javno nastopanje (predstavitev naloge).

LITERARNI MAGISTRSKI SEMINAR 3 KT

Vsebina: V seminarju se raziskovalno obravnavajo teme glede na specializacijo profesorja, ki ga je razpisal, zato ima seminar različne literarno-kulturološke vsebine.

Posebnosti: Različni predavatelji.

Metode poučevanja: Seminarско, timsko in individualno (konzultacije) delo, javno nastopanje (predstavitev naloge).

MAGISTRSKO DELO 9 KT

Magistrsko delo pri dvopredmetnem pedagoškem programu Slovenistika je načeloma (vendar ne izključno) interdisciplinarno, študent v njem izvede raziskavo na temo, ki

povezuje obe predmetni področji njegovega študija, vključno z didaktično-pedagoškimi vsebinami. Delo se izdelava pod mentorstvom izbranega učitelja (habilitirani učitelj) in v okviru njegovega (jezikoslovnega oziroma literarnega) magistrskega seminarja. Delo se javno predstavi v magistrskem seminarju. Vsebovati mora uvod, delovno hipotezo, predstavitev teoretičnih izhodišč, gradivo in metode za analizo, interpretacijo rezultatov, sklep, navedbo uporabljene literature in virov.

Obseg: 60–80 strani razpravljalnega besedila.

11.4.2 Izbirni predmeti

Poglavja iz pragmatike 3 KT

Vsebina: Osredotoča se na mikropragmatična vprašanja (npr. performativnost), makropragmatična vprašanja (npr. medkulturna komunikacija, diskurz in ideologija), argumentacijo v besedilu, proces izbiranja verbalnih in neverbalnih sredstev v različnih vrstah besedil, kontekst, sestavine za gradnjo besedil, komunikacijsko dinamiko.

Metode poučevanja: Predavanja in vaje.

Govorna tehnika 3 KT

Vsebina: Govorna tehnika je zelo pomembna veščina, ki jo morajo obvladati predvsem »govorci-maratonci«, tj. ljudje, ki pri svojih poklicih dosti govorijo in od govora pravzaprav živijo. Posebej pomembna je za učitelje, igralce, napovedovalce in govorce v medijih sploh, politike ... V prvi vrsti je potrebno izpostaviti ustrezno dihanje (s prepono) in sproščenost (nenapetost glasilk in ostalih obraznih mišic, ki otežujejo govor). Pri tem predmetu se bodo študentje naučili, kako obvladovati svoj govorni aparat in ga potem tudi kvalitetno uporabljati. Poleg tega se bodo seznanili tudi s pomenom govornice telesa, saj prav drža telesa ponavadi povzroči tudi določene (iz)govorne težave. Poleg tega se bodo seznanili s pomenom in načinom ustrezne nege glasilk (pomembno za otroke in »govorce-maratonce«), obenem pa bodo tudi razvili sposobnost opažanja neustreznega glasu (poškodba glasilk). Prav tako se bodo seznanili z nevtralno podobo jezika (osnove pravorečja), saj le tako lahko z besedilom dosežejo svoj namen in učinkovitost. Negotovost pri samem jezikovnem kodu in nesproščenost v določenem govornem položaju namreč lahko povzroči tudi napetosti v grlu, na obrazu in celotnem telesu, kar poslabša kakovost besedilne interpretacije, v skrajnem primeru pa celo povzroči poškodbo glasilk. Prav tako bodo študentje razvili sposobnost opazovanja in samoopazovanja govora, da bodo lahko tudi svetovali posameznim govorcem s težavami pri izgovoru. V ta namen bodo pripravili praktično predstavitev in demonstracijo določenega problema (seminar), kolegi pa jih bodo opazovali, potem pa bodo skupaj oblikovali pozitivne in negativne lastnosti slišane in videne govora (pomoč kamere in mikrofona).

Metode poučevanja: Predavanja, seminarji, individualne naloge, sodelovalno učenje, poučevanje, aktivno (refleksivno) poučevanje, portfolio konference, laboratorijske vaje, simulacije, nastopi, skupno analitično pregledovanje avdio-vizualnih posnetkov.

Slovenska dialektologija 3 KT

Vsebina: Predmet je vsebinsko dvodelen in vsebuje: 1) Pregled zgodovine slovenske dialektologije (avtorji, dela) s poudarkom na sedanjem stanju dialektoloških raziskav in seznanitvijo s temeljnimi (slovenskimi) dialektološkimi projekti v različnih raziskovalnih centrih. Pomen in uporaba izsledkov tudi v drugih strokah.

2) Pregled slovenskih narečij po narečnih skupinah s poudarkom na diahronem vpogledu v naglasne, glasoslovne in oblikoslovne razvojne značilnosti. Ugotavljanje sistemskosti (in morebitnih nesistemskih odklonov) obravnavanih ravnin v izbranih krajevnih govorih ter njihove funkcijske razčlenjenosti.

Metode poučevanja: Predavanja, ponazorjena z avdio- in/ali videoposnetki.

Jezikovna razčlemba slovenskih besedil do 19. stoletja 3 KT

Vsebina: Predavanja se osredotočajo na slovnični opis ter jezikovne in stilistične razvojne spremembe v izbranih neumetnostnih in umetnostnih rokopisnih in tiskanih besedilih od 10. do 19. stoletja: - nabožnih: spovednih, molitvenih obrazcev, pridig, svetopisemskih prevodov, izdaj katekizmov, lekcionarjev, postil, molitev, cerkvenih pesmi itd.; nenabožnih: abecednikov, učbenikov, predgovorov, praktičnosporazumevalnih (pogovorov, pisem), poljudnostrokovnih, publicističnih, uradovalnih, pravniških (priseg, razglasov, patentov, zakonov ...) besedil v sinhronem in diahronem uvidu. Primerjava besedilnovrstno ali tematsko sorodnih raznočasnih besedil s sodobnim knjižnim in govorjenim jezikom (in tujejezičnimi predlogami), razmejevanje govorjenih, narečnih in knjižnih prvin, prepoznavanje kontinuitete na vseh ravninah v pokrajinsko in časovno različnih besedilih. Ugotavljanje medjezikovnih interferenc na skladenjski, besedoslovni in besediloslovni ravni. Načela za jezikovno posodabljanje starejših besedil. Vaje utemeljujejo usvojena jezikovnozgodovinska dejstva, zakonitosti in postopke in vsebujejo jezikovno razčlenitev, primerjavo, protistavo izbranih tematsko ali besedilnovrstno sorodnih odlomkov besedil iz različnih obdobj slovenskega kulturnega in knjižnega jezika do 19. stoletja z namenom ugotavljanja kontinuitete in jezikovnih sprememb, tipičnih za določeno razvojno obdobje ali pisca, v soočanju s sodobnim knjižnim in govorjenim jezikom. Utrjevanje pravorečnih in naglasnih posebnosti v starejših besedilih za usvojitev bralne zmožnosti. Oblikoslovna, besedotvorna in skladenjska analiza izbranih besedil.

Metode poučevanja: Predavanja in vaje.

Teorija literarnega diskurza 3 KT

Vsebina: Predmet omogoča solidno, metodološko reflektirano in sodobnemu stanju stroke primerno podlago za analitično-raziskovalno delo z literarnimi besedili. Ukvarja se z metodologijo: genealogijo in današnjim stanjem literarne teorije; inter- in transdisciplinarnostjo; metodološkim pluralizmom, relativizmom in problemom verifikabilnosti, relevantnostjo znanstvenega spoznavanja; smerni sodobne literarne teorije (od ruskega formalizma do danes); teorijo literarnega teksta: literarnost, literarni sistem oziroma literarno polje, funkcije literature; struktura teksta (materialni nosilec – problemi medija; konkretizacija/inferenca, pomen, besedilni svet; so- in

protipostavljanje oziroma kompozicija); subjekt, tekst in diskurz (problem identitete); tekst in resničnost (fikcija, mogoči svetovi, literarna pragmatika); tematika in tematologija; genologijo: logiški in epistemološki problemi žanrskega klasificiranja; nastanek, obstoj in razvoj literarnih vrst, zvrsti oziroma žanrov; žanri in literarni sistem.

Metode poučevanja: Predavanja in samostojno delo.

Pripovedno besedilo 3 KT

Vsebina: Seznanitev z značilnostmi proznih besedil. Temeljni ubeseditveni oz. upovedovalni načini: pripoved, opis, govor. Pregled pripovednih elementov: zgodba, pripovedovalec, perspektiva, literarne osebe, prostor in čas. Vpetost v novejšo svetovno tokove, načine in metode raziskovanja (naratologija, post/strukturalizem, genologija, recepcijska estetika, semiotika, novi historicizem, ženske študije, teorije medbesedilnosti in sodobno besediloslovje). Spoznavanje prozna besedila: črtica, novela, kratka zgodba, pravljica, pripovedka, povest, esej, ep, roman. Predstavitve konkretnih (in tipičnih) literarnih besedil ter analiza »ponazoritvenih« pripovednih vrst glede na ubeseditvene načine in pripovedne prvine.

Metode poučevanja: Predavanje, delo z besedili.

Verzno besedilo 3 KT

Vsebina: Analiza pesniškega besedila. Metrični sistemi: silabični, silabotonični, naglasni, svobodni verz; naglašenost metričnih vzorcev, cezura, skladnja, vrste rim in asonanc. Vrste kitic (stanca, romarska kitica, ambrozijanska kitica idr.). Besedna sredstva: ponavljanje (anafora, epifora, epanalepsa), tautologija, pleonazem idr. Skladenjska sredstva: inverzija, antiteza, paralelizem retorično vprašanje, hiazem. Tropi: metafora, metonimija, sinekdoha, epitet, simbol, alegorija, paradoks idr. Pesemske vrste in oblike: himna, oda, elegija, balada, romanca idr.; sonet, gazela, glosa, triolet idr.

Metode poučevanja: Predavanja, delo z besedili.

Dramsko besedilo 3 KT

Vsebina: Analiza dramskega besedila. Bistvo drame. Razmerje med dramskim besedilom in gledališko uprizoritvijo. Recepcija drame: bralec in gledalec ter pojem distance. Specifičnost branja dramskih besedil. Tradicionalni in moderni pojmi za analizo dramskega besedila. Novejše dramske in gledališke poetike. Dramski žanri.

Metode poučevanja: Predavanja. Skupen ogled in analiza gledališke uprizoritve ter primerjava z dramskim besedilom, diskusija. Delo z besedili.

Sodobna slovenska kratka proza 3 KT

Vsebina: Kratkoprozna vrstna terminološka vprašanja. Kvantitativna in kvalitativna merila za proučevanje kratke proze. Značilnosti tradicionalnih in sodobnih kratkoproznih žanrov. Zgodovinski pregled (slovenske in svetovne) kratke proze. Dve

usmeritvi slovenske kratke proze po letu 1980: postmodernistične in paradigme »preteklih literarnih usmeritev« (realističnih, eksistencialističnih, modernističnih). Tipologija zgodb (metafizične, lirčne, z ljudsko in pravljico motiviko, fantastične, zgodovinske, o izpraznjenih medosebnih odnosih (v urbanem okolju). Postmodernizem in mlada slovenska proza: predstavniki in značilnosti njihovih pisav (metafizičisti, subjektivni realisti, arhaizatorji, čisti fantastiki, minimalisti) Trivialni elementi v slovenski postmodernistični kratki prozi. Elementi literature izčrpane eksistence v sodobni slovenski kratki prozi.

Metode poučevanja: Predavanja z diskusijo.

Latinska in nemška književnost na Slovenskem 3 KT

Vsebina: Ukvarja se z latinsko književnostjo (kronološki pregled srednjeveške, humanistične, renesančne in novoveške latinizacije, nastale na Slovenskem ali o slovenskem prostoru, s poudarkom na najpomembnejših avtorjih, okvirni oris političnih, socialnih in duhovnih fenomenov obravnavanih obdobj, sočasna evropska latinska literarna ustvarjalnost, seznanitev z najpomembnejšimi pripomočki in literaturo, branje prevodov in njihova interpretacija; obdobja: krščanstvo ter pozna antika (do 750), zgodnji in visoki srednji vek (750 do 1100), visoki in pozni srednji vek (1100 do 1350), humanizem in renesansa, novi vek); in nemško književnostjo (ostanki srednjeveškega nemškega slovstva na Slovenskem, dvorska lirika in epika; dela, ki so v celoti nastala v slovenskem etničnem prostoru, vključevanje in omemba slovenščine v nemških besedilih. 16. Stoletje – protestantizem, dela o turških vpadih in vojskah; slovenski kmečki upori v nemški pesmi; historiografski spisi, barok in razsvetljenstvo (s posebnim ozirom na Slovence, ki so pisali v nemščini).

Metode poučevanja: Predavanje z vajami.

12. Študijsko področje študijskega programa po klasifikaciji KLASIUS ter znanstvenoraziskovalno disciplino po klasifikaciji FRASCATI

Po KLASIUS-SRV spada pod šifro 17003, po klasifikaciji KLASIUS– P spada pod šifro 1450, in sicer študij jezika kot maternega jezika. Po klasifikaciji FRASCATI študij slovenistike spada med humanistične vede.

13. Razvrstitev v nacionalno ogrodje kvalifikacij, evropsko ogrodje visokošolskih klasifikacij ter evropsko ogrodje kvalifikacij.

Za vse programe 2. stopnje (diploma druge stopnje oz. magisterij, pridobljen po magistrskem študijskem programu ali enovitem magistrskem študijskem programu (pridobi se po letu 2004 v skladu z ZViS)) **velja naslednje:**

Raven SOK: 8

Raven EOK: 7

Raven EOVK: Druga stopnja